

Actuele pensioenontwikkelingen

08-12-2017 | Door Martijn Ras en Bernd Heijnen
beiden werkzaam bij Fiscale Zaken VIVAT

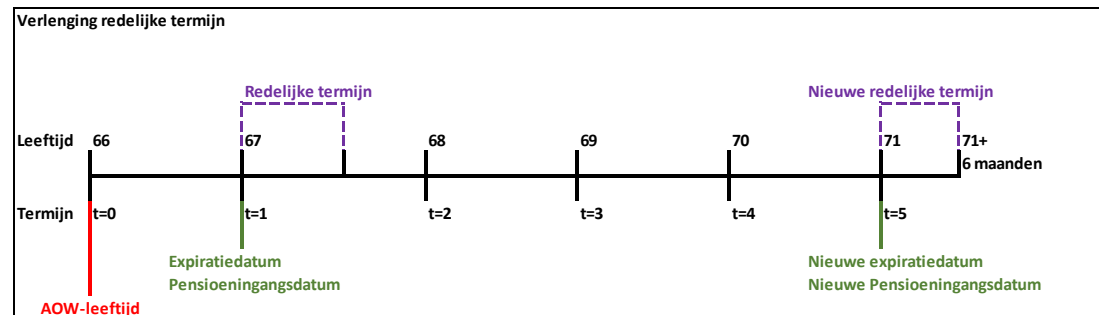
In het laatste kwartaal van 2017 hebben een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden op pensioengebied. Zo is een hele reeks van Vraag & Antwoorden verschenen vanuit het CAP en heeft de staatssecretaris van Financiën zijn handtekening gezet onder het onlangs verschenen besluit over loonheffingen en pensioenen. Kortom, genoeg materiaal voor een update over de laatste en belangrijkste pensioenontwikkelingen.

Redelijke termijn voor aankoop van een recht op pensioen- of stamrechtuitkeringen

Op 27 oktober is een nieuw Vraag & Antwoord¹ verschenen over de redelijke termijn voor de aankoop van een recht op pensioen- of stamrechtuitkeringen bij leven. In eerste instantie was er wat onduidelijkheid over de (juiste) interpretatie van het V&A. Zie hiervoor [ons eerdere bericht op deze site](#). Navraag bij het CAP heeft inmiddels wat meer duidelijk opgeleverd.

Als hoofdregel geldt artikel 18a, lid 4, onderdeel 5, Wet op de loonbelasting 1964. Daarin staat dat het ouderdomspensioen niet later ingaat dan op de leeftijd die vijf jaar hoger ligt dan de AOW-leeftijd. Volgens het CAP moet het Vraag & Antwoord bij uitstel van de pensioeningangsdatum zo worden gelezen dat de redelijke termijn van zes maanden aansluitend volgt op de uitgestelde pensioeningangsdatum. In het eerste punt van de nadere toelichting in het Vraag & Antwoord wordt daarom gemeld dat het uitstellen van de pensioeningangsdatum tot gevolg kan hebben dat het pensioen of het stamrecht pas later ingaat dan de uiterste ingangsdatum.

Hierna is schematisch de uitleg van het CAP weergegeven waarbij voor het voorbeeld wordt uitgegaan van maximaal uitstellen van het pensioen.

Bovenstaand schema geeft weer dat, anders dan in ons vorige bericht, het moment van uitstellen vanuit fiscale optiek niet relevant is zolang dit maar gebeurt uiterlijk op de laatste dag van de originele redelijke termijn. De pensioeningangsdatum wordt dan uitgesteld tot maximaal de datum die vijf jaar later ligt dan de AOW-leeftijd. Onmiddellijk daarop volgt de nieuwe redelijke termijn van zes maanden. Uiteraard kan ik het pensioenreglement (civielrechtelijk) iets anders zijn opgenomen. Het pensioenreglement is in dat geval in principe leidend.

Commentaar

Het Vraag & Antwoord blijft nog steeds vrij onduidelijk waarbij meerdere interpretaties mogelijk zijn. Gelukkig heeft het CAP al mondeling meer duidelijkheid geboden, maar komt de uitleg van het CAP niet helemaal overeen met de letterlijke tekst van het Vraag & Antwoord. Over de precieze uitleg zullen wellicht gerechtelijke procedures uitkomst bieden of komt het CAP nog met een nadere toelichting.

Het nieuwe besluit uitgelicht

Op 8 december 2017 is [een nieuw besluit \(van 24 november 2017 nr. 2017-126948; Stcrt. 2017 nr. 70301\)](#) verschenen waarin de staatssecretaris diverse goedkeuringen afgeeft rondom loonheffingen en pensioenen. Het besluit is een actualisering (en uitbreiding) van het besluit van 6 november 2015 (nr. BLKB2015/830M, Stcrt. 2015, 40404). We lichten de naar onze mening voor de praktijk belangrijkste punten uit het nieuwe besluit toe.

¹ Zie Vraag & Antwoord 10-001 d.d. 271017 op https://www.belastingdienstpensioensite.nl/VA_10-001_v171027.htm.

Aanwijzing combinatie-pensioenregelingen met samenloop middelloon- en eindloonfranchise (onderdeel 8.7 in het besluit)

In de praktijk komt het nog wel eens voor dat een uitvoerder binnen een pensioenregeling twee verschillende franchises moet hanteren: bijvoorbeeld voor ouderdomspensioen een middelloonregeling met middelloonfranchise en voor het partnerpensioen op risicobasis een eindloonregeling met een eindloonfranchise. Vanwege uitvoeringsproblemen van deze samenloop keurt de staatssecretaris goed dat voor het partnerpensioen op risicobasis volgens eindloon een middelloonfranchise mag worden gehanteerd.

De goedkeuring bestond al enige tijd alleen was deze slechts tot 31 december 2017 geldig. Nu is deze dus verlengd voor onbepaalde tijd.

Fiscale behandeling van partner- en wezenpensioen op risicobasis bij beperking van de opbouwruimte (onderdeel 10.2 in het besluit)

Voor een partner- en wezenpensioen op risicobasis gold dat jaarlijks een 'nieuwe toezegging' werd gedaan als het risico zich dat jaar niet had voorgedaan. Dit betekent dat voor het partner- en wezenpensioen op risicobasis moest worden uitgegaan van de fiscale kaders zoals die op dat moment golden. Vanwege de scheefgroei die dit kon veroorzaken tussen het partner- en wezenpensioen op risicobasis en op opbouwbasis heeft de staatssecretaris het volgende goedgekeurd. Voor pensioengevende dienstjaren bij een partner- en of wezenpensioen van vóór een beperking van het fiscale kader mag worden uitgegaan van het fiscale kader dat vóór de beperking bestond. Dit onderdeel was eerder opgenomen in het besluit van 6 november 2015.

Samenloop goedkeuringen 8.7 & 10.2

In het besluit wordt nog benadrukt dat een combinatie van de twee hierboven genoemde goedkeuringen niet is toegestaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan toepassing van een knip met partnerpensioen op risicobasis volgens eindloon met eindloonfranchise over een diensttijd tot 1 januari 2015 (onderdeel 10.2) en vervolgens toezegging een partnerpensioen op risicobasis volgens eindloon met een middelloonfranchise (onderdeel 8.7).

Aanwijzing regelingen die na het verhogen van de pensioenrichtleeftijd een hoger opbouwpercentage hanteren dan het wettelijk maximum (onderdeel 8.8 in het besluit)

Per 1-1-2018 stijgt de pensioenleeftijd naar 68 jaar. Het is niet verplicht om deze pensioenleeftijd aan te houden in de pensioenregeling. In de praktijk blijkt dat de wens bestaat (o.a. kostenoverwegingen) om veelal nog een pensioenleeftijd van 67 aan te houden zonder dat daarmee de opbouwpercentages hoeven te worden aangepast. Bij een dergelijke lagere pensioenleeftijd hoort normaal gesproken een lager (actuaireel herrekend) opbouwpercentage per dienstjaar dan het maximale opbouwpercentage.

De staatssecretaris wijst nu in het nieuwe besluit dergelijke pensioenregelingen aan als fiscaal goedgekeurde pensioenregelingen. Voorwaarde voor de aanwijzing is dat bepaalde onderdelen van de regeling niet meer dan in geringe mate afwijken van de fiscale grenzen als dit het gevolg is van het verhogen van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar. Daarbij is het gebruik van een hogere franchise verplicht zodat deze een hoger opbouwpercentage compenseert. In plaats van een hogere franchise bestaat ook de mogelijkheid om een lagere pensioengrondslag te hanteren om zo de overschrijding van de fiscale kaders te compenseren. Een andere voorwaarde is dat de pensioenregeling tot en met 31 december 2017 kwalificeert als pensioenregeling in de zin van de Wet LB. Daarnaast mag de regeling geen opbouwpercentages hanteren die hoger zijn dan de jaarlijkse opbouwpercentages of beschikbare premies die hoofdstuk IIB van de Wet LB maximaal toestaat.

Commentaar

Voorheen was het alleen mogelijk om, door het gebruik van een lager dan wettelijk toegestaan opbouwpercentage, ook een lagere franchise te hanteren (conform artikel 10aa Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965). De goedkeuring zorgt ervoor dat het nu ook de andere kant op kan afwijken, maar wel alleen voor pensioenregelingen die op 31 december 2017 al bestaan en indien het afwijken van de fiscale grenzen het gevolg is van het verhogen van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar.